

CluStrat Közös Fejlesztési Stratégia Nemzeti Szakpolitikai Párbeszéd

KÖZÉP-PANNON
REGIONÁLIS
FEJLESZTÉSI ZRT.
Az RFH Csoport Tagja

Varga Judit
szakértő
Közép-Pannon Zrt.

This project is implemented through the CENTRAL
EUROPE Programme co-financed by the ERDF

**CENTRAL
EUROPE**
COOPERATING FOR SUCCESS

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

CluStrat – Alapadatok

‘Boosting innovation through new cluster concepts in support of emerging issues and cross-sectoral themes’

Földrajzi lehatárolás

Közép-Európai Térség (A, Cz, D, Hu, Pl, I, Sl, Si, Uk)

Partnerség

18 projekt partner + 6 stratégiai partner konzorciuma

NGM Nemzetközi és Klaszter Osztály + KD RFÜ NK Kht.

Időtartam

2011 október – 2014 november

Támogatás

2.946 millió EUR – CE Transnational Programme (Strategic Call)

CluStrat – Kiindulópontok

Klaszterek sokszínűsége

- Méret, szervezettség, iparági koncentráció, összetétel, földrajzi lehatárolás

Klaszterpolitikák sokszínűsége

- Szolgáltatások, pénzübeni fejlesztési támogatások, klasztermodellek

Új trendek megjelenése

- Klímaváltozás, demográfiai változások

Új piacok, szolgáltatások iránti igény

Feltörekvő iparágak előtérbe kerülése

- Aktív időskor, Fenntartható fejlődés/Zöldgazdaság, Fenntartható/Intelligens mobilitás

Horizontális irányok jelenléte

- Internalizáció, Technológia/Tudástranszfer, Innováció és emberi tényezők

CluStrat – Célok és eszközök

Kitűzött cél

- Új, innovatív, a feltörekvő iparágakat és a horizontális irányokat középpontba helyező klaszterfejlesztési irányok megtalálása a Közép-Európai Térségben

Eszközök, tevékenységek

- Potenciál-analízis regionális szinten
- Rendszeres szakpolitikai dialógusok (helyzetértékelés, fejlesztési irányok)
- Szakértői műhelymunkák
- Pilot projektek
- Közös Klaszterfejlesztési Stratégia az innováció és versenyképesség jegyében

Szakpolitikai javaslatok

Közös akcióterv

KKS – „A Klaszter”

Kiindulópont - Porter

- Együttműködés – Cégek és hálózatuk – Földrajzi koncentráció – Konkrét téma

CluStrat kiegészítés

- Menedzsment szervezet jelenléte + High Tech termékek/szolgáltatások

További megfontolások

- Alapító tagok száma (>5)
- Ebből vállalat (≥ 3), hídképző (≥ 1), K+F+I+O (≥ 1)
- Innováció és versenyképesség üzleti (piaci) megközelítésben
- (Szak)politikai, döntéshozói kapcsolat
- Fenntartható folyamatok, az ágazat dinamizálása
- Multiplikatív hatások (térégi versenyképesség, foglalkoztatottság)

KKS – Klaszterek, feltörekvő iparágak, horizontális irányok

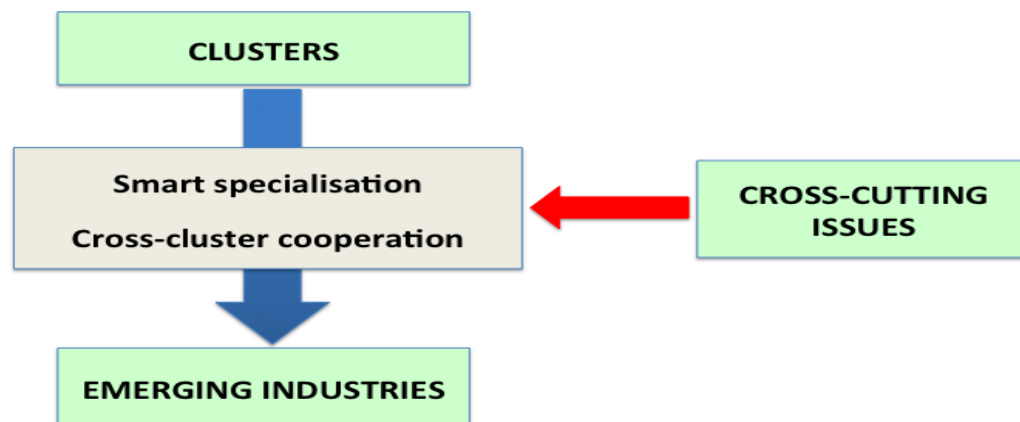
Európai trendek

- Horizont 2020, S3 stratégiák (feltörekvő iparágak, horizontális irányok)

S3 megközelítés

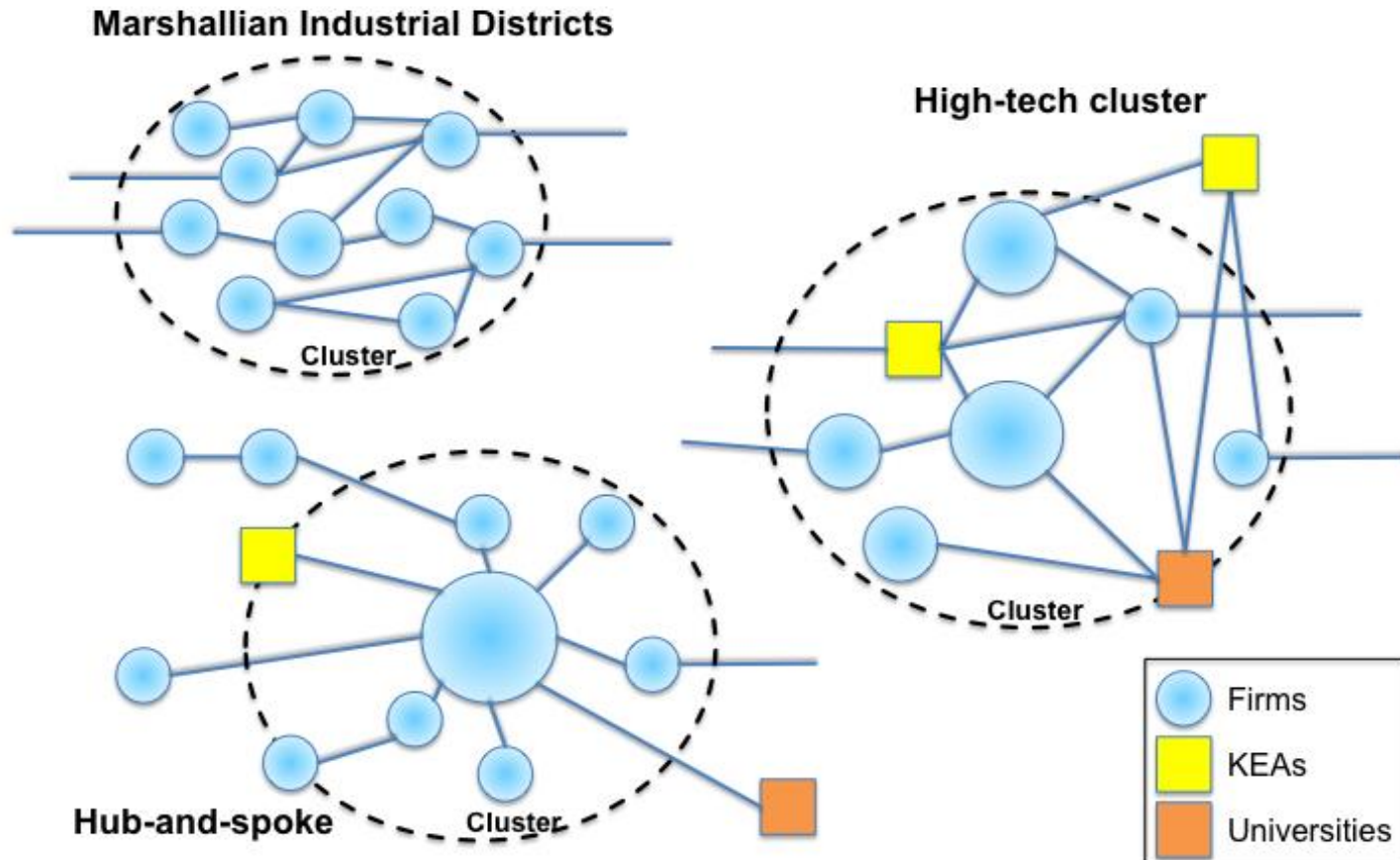
- A létező klaszterek forrásai lehetnek a regionális specializációnak – kulcstechnológiák (**KET** pl. nanotechnológia, fejlett anyagtechnológia – alkalmazás: új csúcziparág + tradicionális iparágak új megközelítésben egyaránt)
- A klaszterek támogatása ennek a folyamatnak az erősítésére irányuljon
- Az inter- és intraklaszteriális együttműködések a feltörekvő iparágak, horizontális irányok erősítését célozzák meg – egyesíteni a meglévő kompetenciát, kiküszöbölni a hiátusokat

Tudás- és technológia transzfer

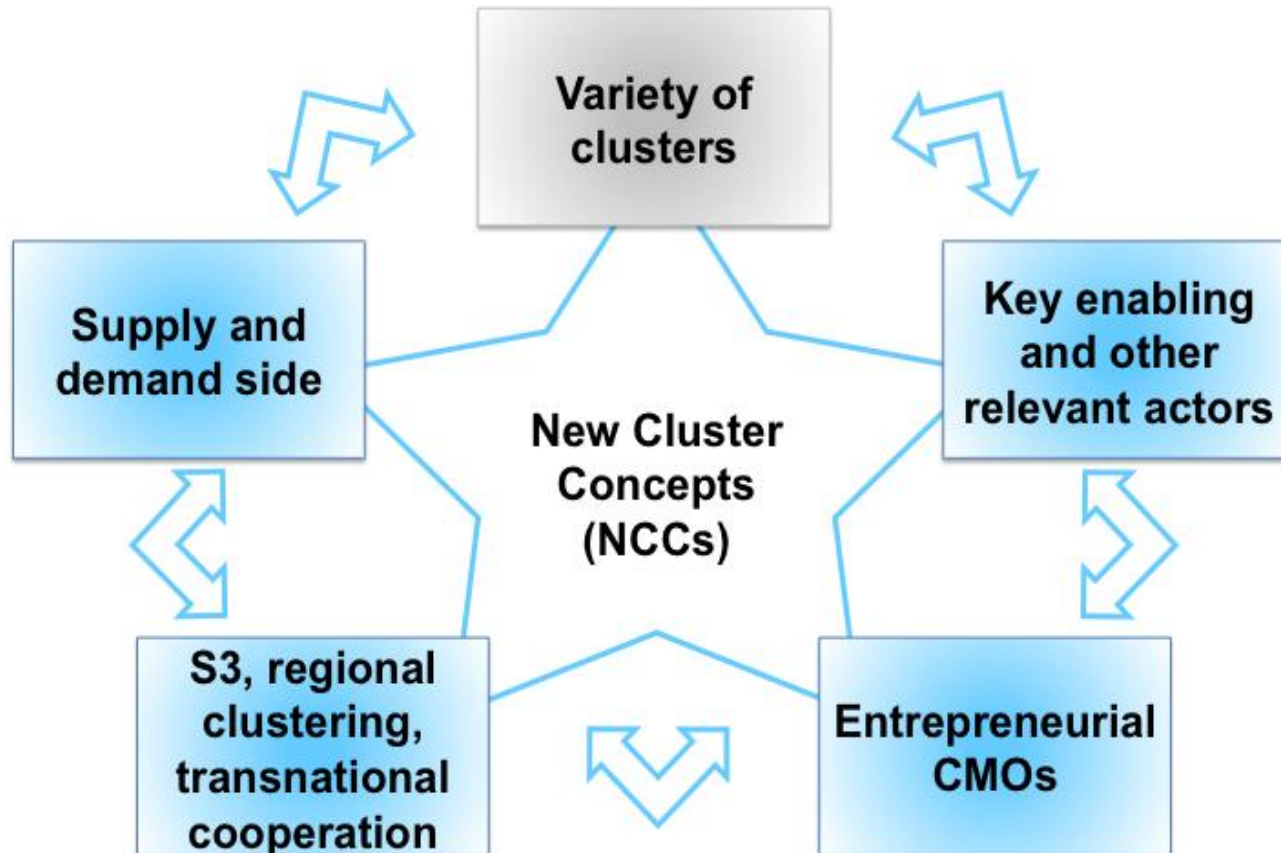

Együttműködés

KKS – Tradicionális klasztermodellek az EU-ban

KKS – A CluStrat újszerű fejlesztési stratégiai alapelemei

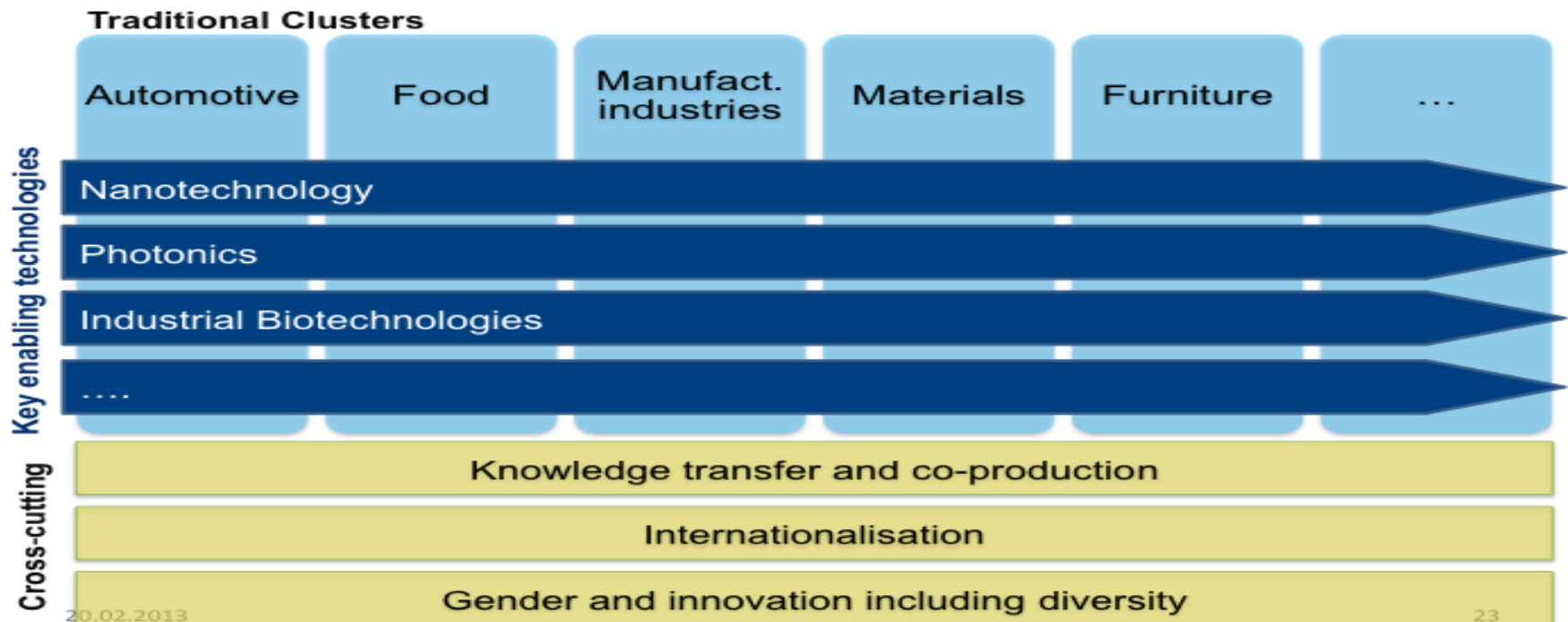
KKS – KEA & KIBS, a Tudás kulcsszereplői

KEA - Key Enabling Actors

- A feltörekvő iparágak kulcstechnológiáinak tudáscentrumai

KIBS - (Institutional) Knowledge Intensive Business Services

- A KEA „tudásainak” üzleti közvetítői, tudás-intenzív üzleti szolgáltatók

KKS – A Vállalkozói Klasztermenedzsment Szervezet (Entrepreneurial CMO)

Küldetés

- Piaci alapú menedzsment - a Kínálat - Kereslet összhangja
Kínálati keresés → Azonosítás → Keresleti alkalmazás

Klaszteren belüli fókusz

- Szereplők együttműködése új üzleti alapú iparági kompetenciák/termékek kialakítása érdekében

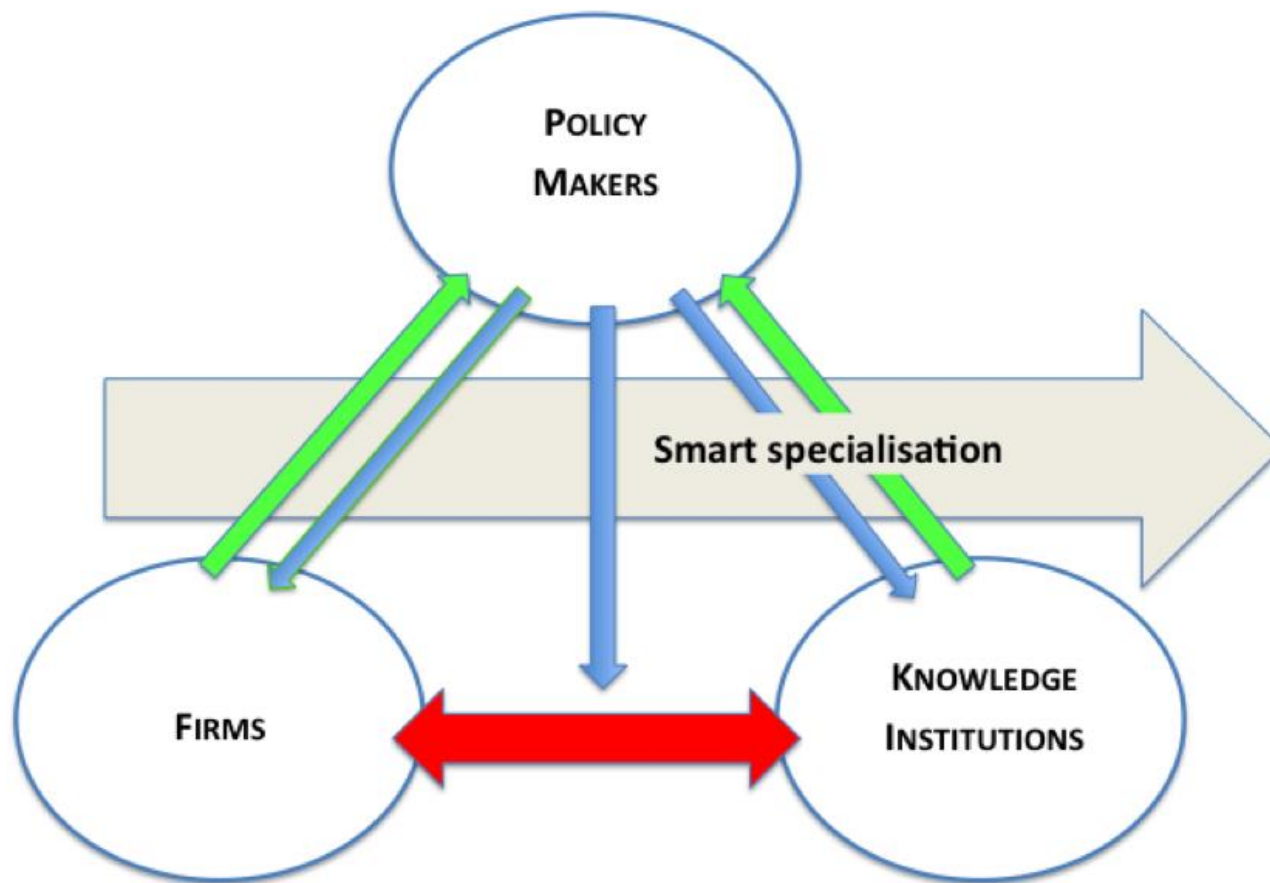
Klaszterek közti fókusz

- Interdiszciplináris produktumok, kompetenciaötvözés

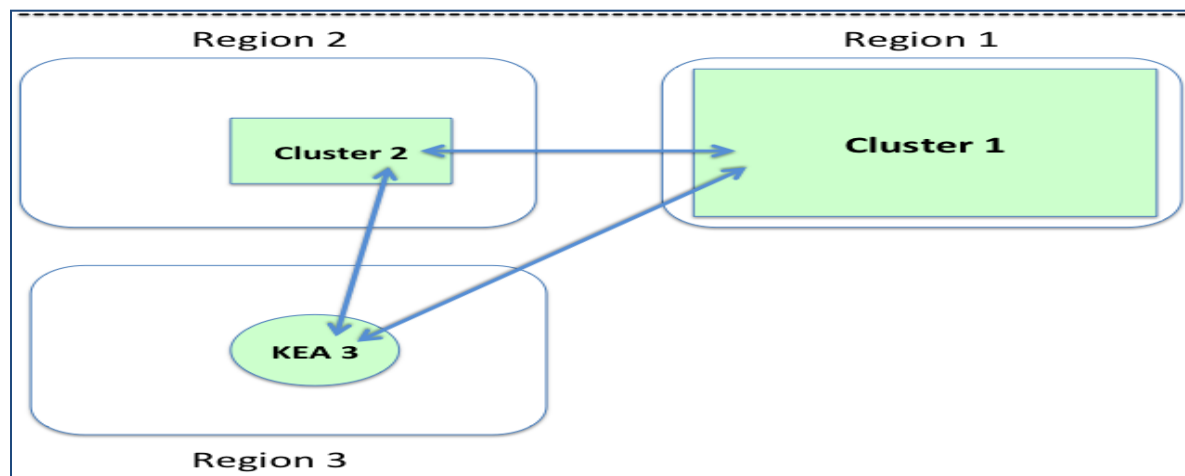
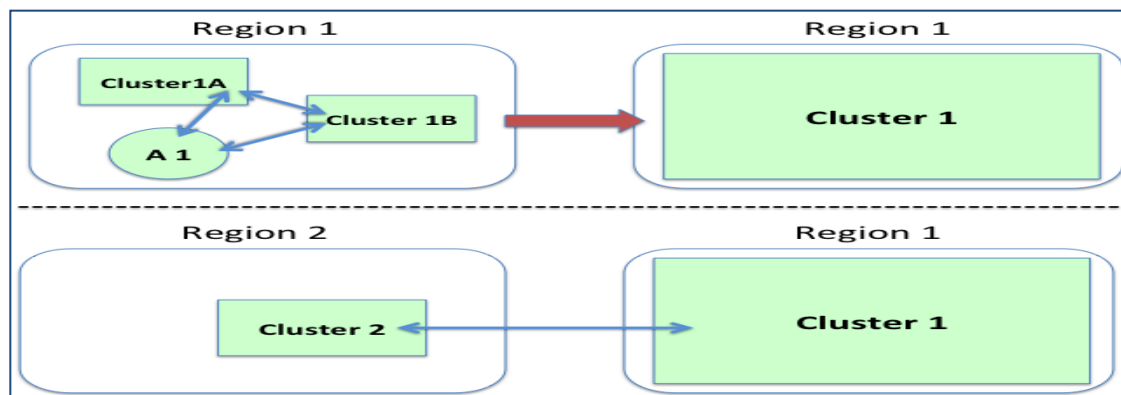
Új, piacérzékeny területek felfedezése, bevonása

- Feltörekvő iparágak + Együttműködés → Üzleti alapú fejlődés

KKS – S3 specializáció + Triple Helix modell = Regionális Klaszterek Fejlesztése

KKS – Regionális Klaszterek, Nemzetközi kooperáció, Metaklaszterek

KKS –Klaszterek és Szakpolitika

EU szint

- Transznacionális együttműködés támogatása (transznacionális metaklaszterek)

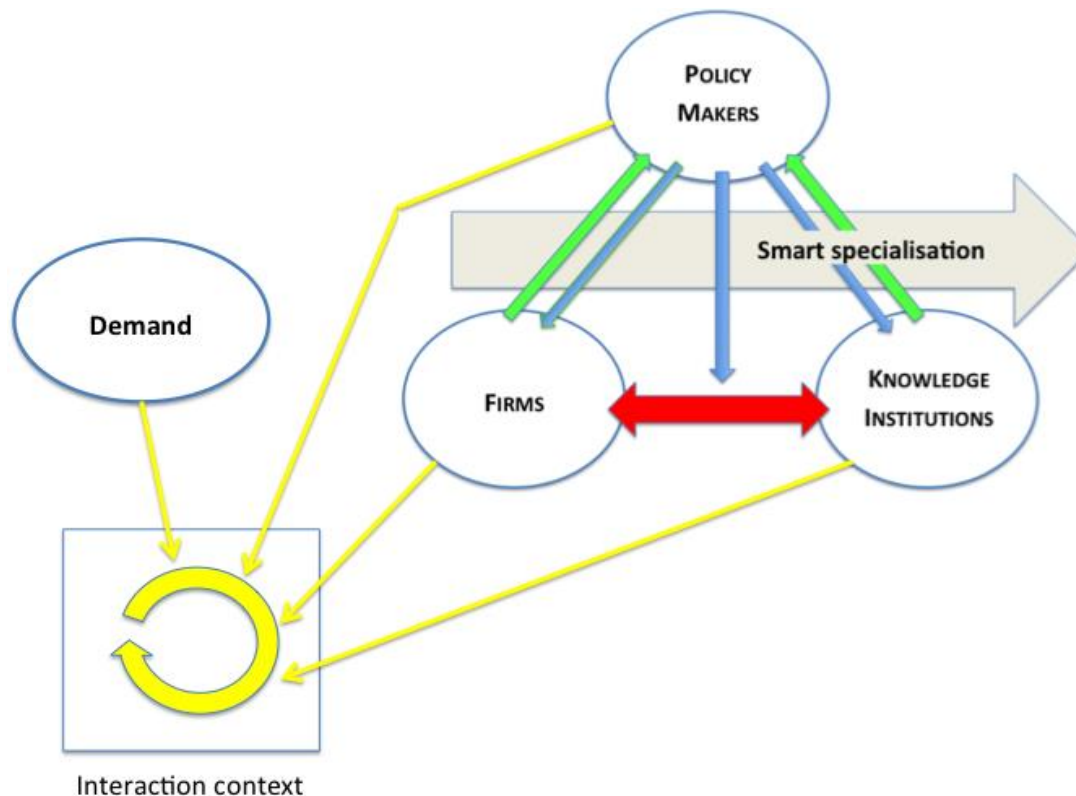
Nemzeti szintek

- Regionális klaszterek közti együttműködés támogatása

Regionális szintek

- S3 stratégia megvalósítása, a regionális specializáció támogatása a klaszterizációs folyamatok erősítése révén

KKS – a Quadruple Helix modell

Kereslet-kínálat kontextus

- ✓ Keresletalapú fejlesztések
- ✓ Kínálat piaci marketingje
- ✓ Folyamatos interakció és visszacsatolások (Monitoring)
- ✓ IKT támogatás és effektív menedzsment

KKS – a Quadruple Helix modell és a feltörekvő iparágak interakciós kontextusai

Cél

- A feltörekvő iparágakra fókuszált, klaszteralapú fejlődés tapasztalati alapú, gyakorlati támogatása

Eszközök

- A keresleti oldal folyamatos szondázása a termék ötlettől a kísérleti fejlesztésen át a piaci bevezetésig
- A potenciális vevők csoportokba rendezése (környezeti-, kényelmi-, funkcionális- stb. szempontokra koncentrálók) és aggregált speciális csoport-szempontok felfedezése, tipikus keresleti „elvárások” adatbázisának kialakítása
- A kereslet- és kínálat kísérleti platformjai („életszerű” laboratóriumok vagy „virtuális” terek a keresleti igények megismerésére ill. reakciók megfigyelésére)
- Az érintett szereplők együttműködésének fejlesztésére irányuló emberi tényező- ill. társadalmi célú vizsgálatok

KKS – Tudástranszfer és együttműködés

Kiindulópontok

- Regionális specializáció (S3) → Regionális klaszterek → Határon átnyúló együttműködés + Vállalkozói Klasztermenedzsment Szervezet (CMO)

Gyakorlati megközelítés

- Ígéretes termékek a kínálati oldalon + Promóció a keresleti oldalon
→ Új piacok
- Új keresleti igények + Gyártási kompetenciák a kínálati oldalon
→ Új termékek
- Támogató infrastruktúra (tudástárhely) + Gyakorlatorientált tartalom (tudás) + hatékony források és közvetítők (CMO, KIBS, KEA)
→ Hatékony, piac-orientált támogató környezet

INTEGRÁLT KERESLET-KÍNÁLATI PERSPEKTÍVA

KKS – Internalizáció és nemzetközi együttműködés

Nemzetközi együttműködés

- Regionális specializáció (S3) → Regionális klaszterek → Határon átnyúló együttműködés → Metaklaszterek

Gyakorlati megközelítés

- Speciális tudás az egyes klaszterekben + Tudásmegosztás/kiaknázás a metaklaszterben
 - Új képességek kialakítása, meglévő képességek transzfere
- Vállalkozói Klasztermenedzsment Szervezet (CMO)
 - Üzleti megközelítésű folyamatmenedzsment
- Eltérő regionális keresleti/kínálati adottságok
 - Általánosan alkalmazható (rész)sztenderdek kialakításának lehetősége

GLOBALIS VERSENYKÉPESSÉG

KKS – Nemek és sokszínűség

Kiindulópontok

- Eltérő női/férfi szempontok és megközelítés
- Eltérő társadalmi, etnikai szempontok és megközelítés

Gyakorlati megközelítés

- Keresleti igények több nézőpontú ismerete → új fejlesztési szempontok
→ Piac-orientált igény-kielégítés a keresleti oldalon
- A kínálati kompetenciák több nézőpontú kiaknázhatóságának ismerete → új fejlesztési szempontok
→ Újszerű termékek/szolgáltatások/eljárások a kínálati oldalon

TELJESKÖRŰSÉG ÉS SPECIALIZÁCIÓ

KKS – A fejlesztés CluStrat alapú pillérei

Regionális specializáció (S3) → Regionális klaszterek → Határon átnyúló együttműködés

- Kapcsolódás a létező klaszterekhez, új fejlődési irányok keresése az S3 szakosodási stratégiák mentén (feltörekvő iparágak)

KEA és KIBS szervezetek bevonása

- KEA - Key Enabling Actors - A feltörekvő iparágak kulcstechnológiáinak tudáscentrumai
- KIBS - (Institutional) Knowledge Intensive Business Services - a KEA „tudásainak” üzleti közvetítői, tudás-intenzív üzleti szolgáltatók

A keresleti oldal szereplőivel való interakciók

- Kontextusok → Új piacok → Innováció

A Vállalkozói Klasztermenedzsment Szervezet

- Üzleti alapú Tudásmegosztás + Együttműködés → Globális fejlődés

KKS – Szakpolitikai ajánlások

- 1/a Ne támogassunk minden kezdeményezést – az ígéretes, kompetitív klaszterek támogatása elsőrendű
- 1/b A támogatás mibenléte igazodjék a klaszter sajátosságaihoz, fejlettségi szintjéhez
- 2/a KEA és KIBS szereplők (tudáscentrumok és szolgáltatók) jelenléte, erősítése
- 2/b KEA és KIBS szereplők akkreditációja javasolt
- 3 A Vállalkozói Klasztermenedzsment Szervezet szükségessége
- 4/a Az intelligens szakosodáshoz való igazodás (feltörekvő iparágak)
- 4/b A feltörekvő iparágak transznacionális szintű fejlesztései
- 5/a Kísérleti laboratóriumok fontossága (mint kontextus-elem)
- 5/b A keresleti oldal komplex feltérképezése (mint kontextus-elem)
- 5/c Nemzetközi szintű kontextus-elemek jelentősége
- 6 Az információ- tudás- és tapasztalatcsere új projektek melegágya
- 7 Internalizáció + kooperáció → EU általános versenyképességét növeli
- 8 A nemek és sokszínűség eltérő nézőpontjai innováció és piac katalizátorai

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Közép-Pannon Regionális Fejlesztési zrt
varga.judit@rfh.hu kovacs.tamas@rfh.hu

KÖZÉP-PANNON
REGIONÁLIS
FEJLESZTÉSI ZRT.
Az RFH Csoport Tagja

Varga Judit
szakértő
Közép-Pannon Zrt.

This project is implemented through the CENTRAL
EUROPE Programme co-financed by the ERDF

**CENTRAL
EUROPE**
COOPERATING FOR SUCCESS

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND